

O‘ZBEKISTONDA SO‘NGGI YILLARDA INVESTITSIYA MUHITINING RIVOJLANISHI VA UNING IQTISODIY O‘SISHGA TA’SIRI**Doniyev Shahob O‘tkir o‘g‘li**

Qarshi Davlat Universiteti, Iqtisodiyot fakulteti,

Iqtisodiyot yo‘nalishi 2-bosqich talabasi

E-mail: shahobdoniyev@gmail.comORCID: [0009-0007-8616-8144](https://orcid.org/0009-0007-8616-8144)

Annotatsiya. Ushbu maqolamizda O‘zbekistonda so‘nggi yillarda investitsiya muhitining rivojlanish tendensiyalari hamda uning mamlakatimiz iqtisodiy o‘shishiga ta’sirini tahlil qilamiz. Tadqiqotimizda investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan iqtisodiy islohotlar, xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb etish mexanizmlari, investitsion jozibadorlikni oshirish omillari hamda ularning iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlariga ta’siri o‘rganilgan. Shuningdek, investitsiya faoliyatining yalpi ichki mahsulot o‘shishi, yangi ish o‘rinlari yaratilishi, ishlab chiqarish hajmining kengayishi va iqtisodiyotning modernizatsiyalashuviga qo‘shayotgan hissasi ham yoritilgan.

Kalit so‘zlar. Investitsiya muhiti, iqtisodiy o‘shish, xorijiy investitsiyalar, investitsion jozibadorlik, iqtisodiy islohotlar, investitsiya siyosati, kapital qo‘yilmalar, barqaror rivojlanish, O‘zbekiston iqtisodiyoti.

DEVELOPMENT OF THE INVESTMENT CLIMATE IN UZBEKISTAN IN RECENT YEARS AND ITS INFLUENCE ON ECONOMIC GROWTH**Doniyev Shahob Utkir ugli**

Karshi State University, Faculty of Economics,

2nd year student majoring in Economics

E-mail: shahobdoniyev@gmail.comORCID: [0009-0007-8616-8144](https://orcid.org/0009-0007-8616-8144)

Abstract. In this article, we analyze the development trends of the investment climate in Uzbekistan in recent years and its impact on the country’s economic growth. Our study examines economic reforms aimed at improving the investment climate, mechanisms for attracting foreign and domestic investment, factors for increasing investment attractiveness, and their impact on economic development indicators. The contribution of investment activity to GDP growth, job creation, production expansion, and economic modernization is also highlighted.

Keywords. Investment climate, economic growth, foreign investment, investment attractiveness, economic reforms, investment policy, capital investments, sustainable development, the economy of Uzbekistan.

РАЗВИТИЕ ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА В УЗБЕКИСТАНЕ ЗА ПОСЛЕДНИЕ ГОДЫ И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ

Дониев Шахоб Уткир угли
Каршинский государственный университет, экономический факультет,
Студент 2-го курса экономического направления
E-mail: shahobdoniyev@gmail.com
ORCID: 0009-0007-8616-8144

Аннотация. В данной статье мы анализируем тенденции развития инвестиционного климата в Узбекистане за последние годы и его влияние на экономический рост страны. В нашем исследовании изучены экономические реформы, направленные на улучшение инвестиционного климата, механизмы привлечения иностранных и местных инвестиций, факторы повышения инвестиционной привлекательности и их влияние на показатели экономического развития. Также освещен вклад инвестиционной деятельности в рост ВВП, создание новых рабочих мест, расширение объемов производства и модернизацию экономики.

Ключевые слова. Инвестиционный климат, экономический рост, иностранные инвестиции, инвестиционная привлекательность, экономические реформы, инвестиционная политика, капитальные вложения, устойчивое развитие, экономика Узбекистана.

Kirish. Jahon iqtisodiyotining yuqori sur'atlarda globallashuvi va xalqaro iqtisodiy aloqalarning kengayib borishi jarayonida investitsiyalar mamlakatlar iqtisodiy taraqqiyotini ta'minlovchi eng muhim omillardan biri hisoblanadi. Investitsiyalar ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, yangi ish o'rinlarini yaratish va iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois dunyoning ko'plab rivojlanayotgan mamlakatlari qatori O'zbekistonda ham investitsiya muhitini yaxshilash, investorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish va investitsion faollikni rag'batlantirish davlat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda.

So'nggi yillarda mamlakatimizda investitsiya muhitini tubdan yaxshilashga qaratilgan keng ko'lamlislohotlar amalga oshirildi. Xususan, investitsiya faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy baza takomillashtirildi, tadbirkorlik subyektlari uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratildi, investorlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish mexanizmlari mustahkamlandi hamda xorijiy investitsiyalarni jalb etishga qaratilgan qator imtiyoz va preferensiyalar joriy etildi. Mazkur chora-tadbirlar natijasida mamlakatimizning investitsion jozibadorligi oshib, iqtisodiyotning turli tarmoqlariga investitsiyalar oqimi sezilarli darajada ko'paydi.

Investitsiya muhitining rivojlanishi ham mamlakatimiz iqtisodiy o'sish sur'atlariga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Investitsiyalar hisobiga yangi ishlab chiqarish korxonalari ishga tushirilmoqda, infratuzilma loyihalari amalga oshirilmoqda, eksport salohiyati kengaymoqda va iqtisodiyotning tarkibiy jihatdan modernizatsiyalashuvi ta'minlanmoqda. Natijada yalpi ichki mahsulot hajmining ortishi, bandlik darajasining yaxshilanishi va aholi farovonligining oshishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratilmoqda.

Mazkur maqolamizning asosiy maqsadi ham O'zbekistonda so'nggi yillarda investitsiya muhitining rivojlanish jarayonlarini tahlil qilish, investitsiyalarni jalb etish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlarning natijalarini baholash hamda investitsiya muhitining iqtisodiy o'sishga ta'sirini ilmiy jihatdan o'rganishdan iborat. Tadqiqotlarimiz davomida investitsiya faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari, investitsion jozibadorlik omillari va ularning mamlakatimiz iqtisodiy rivojlanishidagi o'rni tahlil qilinadi.

Adabiyotlar sharhi. So'nggi yillarda mamlakatimizda investitsion jozibadorlikni yanada oshirish masalalari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shuningdek, jozibador investitsiyalar muhitiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish ham muhim hisoblanadi. Ammo hech bir islohot o'z-o'zidan amalga oshmaganligi kabi, investitsiyalarni jalb qilish hamda jozibador investitsion

muhitni yaratishni ham hech bir huquqiy asoslarsiz tasavvur qilish qiyin albatta. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Miromonovich Mirziyoyev tomonidan 19-sentabr 2025-yil sanasida **“O'zbekiston Respublikasi milliy investitsiya jamg'armasi faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”**gi PQ-289-sonli Qaror¹ larining qabul qilinishi ham soha rivoji uchun eng muhim qadamlardan biri bo'ldi. Ushbu qaror ijrosi asosida ko'plab vazifalar belgilab olindi hamda bir qator ishlar amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, hurmatli Prezidentimiz tomonlaridan 2025-yil 18-dekabrda **“Kapital bozorida investitsiya muhitini yaxshilashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”**gi PF-254-sonli Farmon²larining imzolanishi ham faol investitsion muhitni yaratish hamda ushbu islohotlar orqali iqtisodiyotimizni yanada barqaror rivojlantirish borasidagi eng muhim huquqiy asoslardan biri bo'lib xizmat qildi.

Tadqiqot metodologiyasi. Yuqorida yoritilayotgan mavzuumizni tadqiq qilish jarayonida tizimli yondashuv, tadqiqotning mantiqiy va taqqoslash usullari, kompleks yondashuv, induksion va deduksion usullar, SWOT tahlili, ko'p variantli prognoz, kuzatishlar hamda statistik tahlil, sifat hamda miqdor tahlili va shu kabi ko'plab tadqiqot usullaridan foydalanilgan. Tadqiqotlarimiz davomida iqtisodiy nazariyalar, xalqaro tashkilotlar hisobotlari va rivojlanayotgan davlatlar tajribasi asosida xorijiy hamda mahalliy investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga bog'liqlik darajasi baholangan.

Tahlil va natijalar. So'nggi yillarda O'zbekistonda investitsiya muhitini yaxshilash va investitsion faollikni oshirish borasida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda Xususan, investitsiya faoliyatini tartibga soluvchi qonunchilik bazasi yanada takomillashtirildi, investorlar huquqlarini himoya qilish mexanizmlari kuchaytirildi hamda tadbirkorlik subyektlari uchun qulay shart-sharoitlar yaratildi.

Tahlillarimiz shuni ko'rsatadiki, investitsiyalar hajmining ortishi iqtisodiy o'sish sur'atlariga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Investitsiya mablag'lari hisobiga sanoat, qishloq xo'jaligi, energetika, transport va infratuzilma kabi tarmoqlarda yirik loyihalar amalga oshirilmoqda. Bu esa ishlab chiqarish quvvatlarining kengayishi, mahsulot va xizmatlar hajmining ortishi hamda iqtisodiyotning diversifikatsiyalashuviga xizmat qilmoqda.

Xorijiy investitsiyalar oqimining ko'payishi esa mamlakatimizga zamonaviy texnologiyalar, ilg'or boshqaruv tajribasi va innovatsion yondashuvlarning kirib kelishiga imkon yaratmoqda. Ayniqsa, sanoat va energetika sohalariga yo'naltirilgan investitsiyalar iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri bo'lib xizmat qilmoqda. Investitsion faollikning oshishi mehnat bozoriga ham ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Yangi korxonalar va ishlab chiqarish quvvatlarining ishga tushirilishi natijasida yangi ish o'rinlari yaratilmoqda, aholi bandligi va daromadlari oshmoqda. Bu esa o'z navbatida ichki talabning kengayishiga hamda iqtisodiy faollikning yanada kuchayishiga olib kelmoqda.

Erishilgan tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan davlat siyosati mamlakatning investitsion jozibadorligini sezilarli darajada oshishiga sabab bo'ldi. Investitsiyalarning ko'payishi yalpi ichki mahsulot hajmining o'sishiga, iqtisodiyot tarmoqlarining modernizatsiyalashuviga va raqobatbardoshlikning ortishiga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, investitsiya faoliyatining samaradorligini yanada oshirish uchun hududlar kesimida investitsiyalarni muvozanatli taqsimlash, innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash hamda investorlar uchun institutsional sharoitlarni takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, O'zbekistonda investitsiya muhitining rivojlanishi iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi asosiy omillardan biri bo'lib, uning ijobiy natijalari ishlab chiqarish hajmlarining ortishi, eksport salohiyatining kengayishi, bandlik darajasining yaxshilanishi va aholi farovonligining oshishida namoyon bo'lmoqda.

¹ <https://lex.uz/uz/docs/-7736676> O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 19.09.2025 yil sanasidagi PQ-289-sonli Qarori

² <https://lex.uz/uz/docs/-7932083> O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 18.12.2025 yil sanasidagi PF-254-sonli Farmoni

Xulosa va takliflar. Tadqiqot natijalarimiz asosida xulosa qilib aytishimiz mumkinki, soʻnggi yillarda Oʻzbekistonda investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan keng koʻlamli iqtisodiy va institutsional islohotlar amalga oshirilgan.

Tahlillar investitsiyalar hajmining ortishi iqtisodiy oʻsish surʼatlariga ijobiy taʼsir koʻrsatganligini tasdiqladi. Investitsiyalar hisobiga yangi ishlab chiqarish quvvatlari yaratildi, zamonaviy texnologiyalar joriy etildi, eksport salohiyati kengaydi va yangi ish oʻrinlari tashkil etildi. Natijada iqtisodiyot tarmoqlarining modernizatsiyalashuvi jadallashib, yalpi ichki mahsulot hajmining oʻsishi uchun mustahkam zamin yaratildi.

Shuningdek, investitsiyalar iqtisodiyotning tarkibiy oʻzgarishlarini jadallashtirish, hududlarni kompleks rivojlantirish va mamlakatning xalqaro iqtisodiy maydondagi raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil sifatida namoyon boʻldi. Biroq investitsiya muhitini yanada takomillashtirish, investitsion resurslardan samarali foydalanish hamda investitsiyalarni iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlariga yoʻnaltirish dolzarb vazifa boʻlib qolmoqda.

Xulosa qilib aytganda, Oʻzbekistonda investitsiya siyosatining samarali amalga oshirilishi kelgusida iqtisodiy barqarorlikni taʼminlash, aholi farovonligini oshirish va mamlakatning xalqaro iqtisodiy maydondagi mavqegini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati:

1. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 18.12.2025 yil sanasidagi PF-254-sonli Farmoni. Manba: <https://lex.uz/uz/docs/-7932083>
2. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 19.09.2025 yil sanasidagi PQ-289-sonli Qarori. Manba: <https://lex.uz/uz/docs/-7736676>
3. Oʻzbekiston Respublikasi Qonunchilik maʼlumotlari milliy bazasi. Manba: <https://lex.uz/uz/>
4. Oʻzbekiston Respublikasi Milliy Statistika Qoʻmitasi maʼlumotlari. Manba: <https://stat.uz/uz/>
5. Oʻzbekiston Respublikasi Milliy Statistika Qoʻmitasi investitsiya maʼlumotlari. Manba: <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/investments>
6. Aqilov A., Rahimov N. “Xorijiy investitsiyalar va milliy iqtisodiyot rivoji”. - Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti, 2019.
7. Ayupov, R.X., Baltabaeva, G.R. (2018). Raqamli valyutalar bozori: innovatsiyalar va rivojlanish istiqbollari. –T: Fan va texnologiya. 172 b.
8. <https://www.oecd.org/investment/statistics.htm>
9. Jahon Banki: 2026-2027 yillar uchun Jahon iqtisodiyoti istiqbollari. Manba: <https://invexi.org/uz/press/world-bank-global-economic-prospects-for-2026-2027/>